

De Grave

De heer **Biesheuvel** (CDA): Er zijn nogal wat verwijten over tafel gekomen, en dat vind ik bijzonder jammer. Ik ben mijn bijdrage begonnen met de staatssecretaris te prijzen voor het open karakter van het overleg op 22 januari. Ik heb er zelfs bij gezegd dat ik aan hem merkte dat hij op dezelfde manier met dit probleem worstelde als wij.

Uit het verslag konden wij de indruk krijgen dat de staatssecretaris rechtstreeks zelf deskundigen zou benaderen, als een en ander te lang zou duren, want hij zei dat het snel en zorgvuldig moest. Dit overleg zou in die zin opgevat kunnen worden dat wij er vaart achter willen hebben. Dat is het punt. Als wij op deze manier verdergaan met discussiëren, doen wij de zaak zelf geen goed, dat realiseer ik mij heel goed. Wij moeten elkaar niet op deze manier verwijten maken. Uit de bijdrage van de staatssecretaris kon de indruk ontstaan dat de staatssecretaris andere deskundigen zou benaderen, als het LISV niet snel genoeg was.

Staatssecretaris **De Grave**: Langs deze lijn zie ik weer een consistent beeld van de discussie met de Kamer. Dan gaat het om een beoordeling van de vraag of het snel genoeg was. Voor de vraag wat er gebeurt, moet in dit stadium niet de politieke meerderheidsvorming doorslaggevend zijn, maar de beoordeling of wij ME-patiënten op die wijze wel of niet helpen.

Die expert meeting heeft iets meer tijd gekost dan ikzelf wilde. Nogmaals, ik mag dan wel staatssecretaris zijn, maar ik heb het LISV niet aan een touwtje. Die expert meeting heeft bepaald geen eenduidig beeld opgeleverd. Het LISV zegt dan: laten wij er nog eens naar kijken met de expertise van een uitvoeringsorganisatie voor werkgevers en werknemers. Zij hebben gezegd dat zij daar eind april of uiterlijk begin mei mee komen.

Ik heb zelf de mogelijkheid om naar externe deskundigheid te kijken, los van het feit dat ik al weet hoe mijn eigen departement ernaar kijkt. Dat moet allemaal door een trechter naar de vraag of ik die informatie aan de Kamer kan geven. Mijn eigen oordeelsvorming kan wel zijn dat een verankering in de wet de ME-patiënten kan helpen, maar de vraag is of ik die informatie kan leveren aan de Kamer, zodat zij die afweging kan maken. Ik begrijp dit

debat als een duidelijk signaal van de Kamer dat het snel moet gebeuren, zoals uit de motie blijkt, en ik herhaal dat ik dat bij het LISV zal bevorderen. Ik zal bevorderen dat het oordeel mijnerzijds namens het kabinet er zo snel mogelijk is. Ik herhaal dat als het nodig is, en misschien moet dat dan ook maar, wij elkaar zo spoedig mogelijk daarna zullen zien, zij het in het verkiezingsreces.

De **voorzitter**: De heer Rosenmöller voert nu als laatste het woord. Wij proberen in een zeer grote boog elkaar ervan te overtuigen dat wij het eens zijn. Dat duurt al een uur.

De heer **Rosenmöller** (GroenLinks): Voorzitter! Vanuit een gezonde vorm van ongeduld is dit debat ontstaan. Ik vind het vervelend dat er bij dit onderwerp kwalificaties zijn gebruikt zoals het laatste uur is gebeurd. Dat doet de zaak inderdaad geen goed. Ik heb geprobeerd als eerste indiener van de motie redelijke argumentatie te gebruiken. Ik merk dat dit niet aankomt. Ik merk ook dat men een dubbele agenda veronderstelt in de motie. Die is er niet. Misschien is er slechts een weg om mijn geloofwaardigheid en die van collega Biesheuvel duidelijk te maken, namelijk dat wij die motie maar het beste kunnen intrekken en overgaan tot de orde van de dag. Dat is moment waarop procedureafspraken zijn gemaakt op 22 januari aan het einde van de dag. Dat is misschien voor de collega's een reden hun motie in te trekken. Dan is alles wat hier het afgelopen uur gezegd is, vergeten en vergeven. De winst van het debat is het signaal aan de staatssecretaris, dat hij misschien niet nodig had, dat wij zo snel mogelijk het standpunt van het kabinet krijgen en een beoordeling door de Kamer. Wij zien dan wel waar wij uitkomen. Iedere fractie heeft haar voorlopige standpunt terzake duidelijk gemaakt.

Staatssecretaris **De Grave**: Voorzitter! De laatste bijdrage van de heer Rosenmöller heeft niveau.

De **voorzitter**: Dat is een impliciete kwalificatie.

De heer **Van Boxtel** (D66): Voorzitter! Na ampel beraad in de coalitie kunnen wij tegen die grootmoedigheid niet op en trekken wij onze

motie ook in. Wij vertrouwen erop dat de staatssecretaris zijn toezegging zal nakomen, namelijk het verslag plus standpunten naar de Kamer sturen.

De **voorzitter**: Aangezien de motie-Rosenmöller c.s. (22187, nr. 57) en de motie-Van Boxtel c.s. (22187, nr. 58) zijn ingetrokken, maken zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het debat naar aanleiding van een algemeen overleg op 7 april 1998 over **het KNMI**.

De **voorzitter**: Ik moge de collega's die nog in gesprek zijn over het vorige VAO, verzoeken om hun gesprek elders voort te zetten.

Het laatste VAO van heden heeft betrekking op het KNMI. Er hebben zich twee sprekers ingeschreven. Wellicht is men door het vorige debat vergeten dat dit een tweeminutendebat is.

□

Mevrouw **De Koning** (D66): Mijnheer de voorzitter! U zult mij herkennen als een lammetje.

Wij hebben vorige week een algemeen overleg gehad dat stond voor een moment in de geschiedenis van markt en overheid. Voor het eerst was het onderwerp van de discussie gewijd aan wat de werkgroep-Cohen als onderzoeksterrein had en heeft, namelijk de oneerlijke overheidsconcurrentie. Dat is een onderwerp dat D66 op de politieke agenda plaatste. In "the limelight" stond het KNMI waarvan, als eerste schoolvoorbeeld van Cohen, een deel zal worden losgeweekt van het agentschap als een verzelfstandigde onderneming. Hulde voor deze adequate en snelle besluitvorming door de minister van Verkeer en Waterstaat en haar collega van Economische Zaken, geheel in overeenstemming met de strenge beginselen van Cohen: geen vermenging van overheid en commercie op een aantal specifiek benoemde uitzonderingen na. Het nieuwe KNMI zal onder een andere naam en in een andere vestiging een

De Koning

eigen bestaan in de markt opbouwen, naast de tot nu toe enige andere marktpartij, Meteo Consult.

De reden dat ik hier sta, is dat mijn fractie zich enigermate zorgen maakt over de gelijkwaardigheid van deze beide straks marktpartijen. De minister van Verkeer en Waterstaat liet er namelijk in het overleg geen twijfel over bestaan dat zij het nieuwe KNMI het informatienummer 003 of 0608-003 of 0900-003 mee wil geven als bruidsschat. Het zijn haar eigen woorden. Tijdens het overleg bleek uit de beantwoording van de minister dat de winst op dit 003-nummer 2 mln. per jaar bedraagt. Dat is de facto eenderde van de omzet van 6 mln. van het nieuwe, af te scheiden weerstation. Naar onze overtuiging maakt deze overwinst het in principe mogelijk dat het nieuwe KNMI hierdoor op andere fronten structureel onder de kostprijs andere diensten kan blijven aanbieden. Dat kan naar onze mening nooit de bedoeling zijn geweest van het oogmerk van Cohen: eerlijke concurrentie. Vandaar dat ik de volgende, voorzichtig gestelde motie indien.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat de verzelfstandiging van het KNMI zodanig dient te geschieden dat onevenredige bevoordeling van marktpartijen wordt voorkomen en oneerlijke concurrentie wordt tegengegaan;

constaterende, dat niet is uitgesloten dat overdracht van het KNMI-weerinformatienummer – 003 – als "bruidsschat" leidt tot onevenredige bevoordeling van het KNMI;

verzoekt de regering hieraan bij de voorgenomen verzelfstandiging van het KNMI terdege aandacht te besteden en de Kamer daarover te berichten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid De Koning. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 7 (23673).

□

De heer **Luchtenveld** (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ook de VVD-fractie heeft tijdens het algemeen overleg het kabinet reeds geprezen voor het feit dat men zo snel werk maakt van de nota Markt en overheid. Het is bepaald niet zo dat onze fractie niet bij elke gelegenheid de marktwerking op de politieke agenda plaatst.

De marktwerking die wij bij het KNMI krijgen, is betrekkelijk marginaal van omvang. Toch zijn wij blij dat een aantal dingen die zich daarvoor lenen conform de voorwaarden van de nota Markt en overheid op de markt wordt gebracht. Wij hebben goed begrepen dat er nog een nadere uitwerking moet komen van de manier waarop en de voorwaarden waaronder het gaat gebeuren, dat die voorwaarden in belangrijke mate zullen worden beheerst door de mededingingswetgeving en dat er ook in Europees verband naar zal worden gekeken. Maar nu deze motie ter tafel is gebracht door de fractie van D66, achten wij het wenselijk de regering te vragen of er iets meer duidelijkheid kan worden gegeven over de wijze waarop wordt bevorderd dat die concurrentie in de markt eerder kan plaatsvinden. Dat zal uiteindelijk ook het criterium zijn waaraan mijn fractie haar oordeel over deze motie zal ophangen.

□

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Voorzitter! Ik moet beginnen met het aanbrenge van een kleine correctie op datgene wat mevrouw De Koning zei over de winst van 2 mln. Het gaat bij dit nummer om een omzet van circa 2 mln. Daartegen moeten natuurlijk gewoon de afdracht aan de PTT, de PR-kosten, de kosten van dataleveranties en de aanwezigheid van een weerbedrijf met actuele knowhow afgezet worden. Als ik in het algemeen overleg zelf het woord "winst" heb gebruikt, dan is dat een vergissing mijnerzijds geweest, maar het gaat dus om een omzet.

Mevrouw **De Koning** (D66): Ik mag toch hopen dat u het mij niet kwalijk neemt dat ik uw woord voor waar aanneem. U hebt het woord "winst" gebruikt. De kosten...

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Ik

dacht dat ik het woord "omzet" heb gebruikt.

Mevrouw **De Koning** (D66): ...van KPN zijn eraf als wij het over die 2 mln. hebben.

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Nee, hoor. Het gaat om een omzet van 2 mln., waar de kosten van KPN nog af gaan.

We hoeven er nu ook geen ruzie over te maken. Het maakt nu nog niets uit, want u krijgt straks volledig inzicht in het plaatje waarmee het nieuwe bedrijf de markt op moet gaan.

Het takenpakket van het KNMI is getoetst aan het rapport van de commissie-Cohen. Daar bent u blij mee. Wij hebben er een aantal commerciële taken uitgelicht en gezegd: daar kun je een aantal dingen mee doen. Als er twintig bedrijven op de markt geweest waren – of al waren het er maar twee of drie – dan had je misschien gezegd: ik ga het op de markt brengen en probeer het aan een van de bestaande weerbedrijven te verkopen. Nu is er maar één weerbedrijf op de markt. Waarschijnlijk zou ook de NMA niet erg blij zijn geweest als wij besloten hadden om het commerciële deel van het KNMI te verkopen aan Meteo Consult, want dan hadden we weer een monopolist, en dan een commerciële monopolist, op de markt gehad. De bedoeling is juist dat de commercie enige concurrentie ondervindt. Wij hebben dus de commerciële taken bekeken en geanalyseerd op basis van het rapport van de commissie-Cohen en besloten die taken te privatiseren. Dat betreft een aantal winstgevende taken – deze taak is winstgevend – maar ook een aantal minder winstgevende taken, omdat ze met elkaar samenhangen en het ook voor het personeel een optie is waarmee men kan leven. En wij kiezen die taken ook, omdat wij dan eindelijk een meteorologische markt creëren, die er al is, maar dan nu onder het beslag van een commercieel deel van het KNMI zelf en dus niet van een nieuw bedrijf dat het zelfstandig gaat doen.

Mevrouw **De Koning** (D66): Voorzitter! Het bedrag is in deze discussie natuurlijk wel essentieel. Als u bedenkt, dat wij hier met 15 miljoen mensen wonen, dat één 003-telefoontje *f* 1 per minuut kost,

Jorritsma-Lebbink

dat je mag aannemen dat eenderde deel van het volk één keer per jaar het KNMI belt...

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Ik heb het nog nooit gedaan.

Mevrouw **De Koning** (D66): Ik doe het ongeveer één keer per dag. We zitten dus al op een omzet van 5 mln. als eenderde deel van het volk één keer per jaar het weerbericht belt. Het is echt 2 mln. winst. U bent er zelf volgens mij ook van geschrokken.

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Nee hoor, het is geen 2 mln. winst. Als wij ruzie moeten gaan maken over hoe dingen geboekt worden, dan heb ik echt een probleem. Ik heb aangegeven dat het gaat om 2 mln. omzet, waarvan de kosten nog afgetrokken moeten worden. Als u mijn cijfers niet gelooft, dan houdt het gewoon op. Ik kan dan misschien niets anders dan straks de rekening van KPN tevoorschijn toveren, waarin u kunt zien hoe vaak er wordt gebeld en wat het betekent voor de omzet.

Mevrouw **De Koning** (D66): Ja, maar ik heb natuurlijk tot nu toe te maken met de cijfers die u in het algemeen overleg hebt genoemd. Daar hebt u heel duidelijk 2 mln. winst gezegd. En dat lijkt mij nog aan de krappe kant.

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Voorzover ik mij kan herinneren, heb ik toen ook gesproken over 2 mln. omzet. Als ik per ongeluk het woord "winst" in de mond genomen heb, dan heb ik mij vergist op dat moment, maar het gaat om 2 mln. omzet.

Die 003-lijn betreft een van de te privatiseren commerciële taken. Naar de huidige inzichten is het nieuwe bedrijf überhaupt niet levensvatbaar als dat nummer niet overgaat. Uitgangspunt is dat lusten en lasten overgaan. Het bedrijf moet een levensvatbare basis hebben, maar er mag – en wat dit betreft ben ik het eens met wat terzake in de motie staat – tegelijkertijd geen sprake zijn van oneigenlijke concurrentie-bevoordeling. Straks moet er sprake zijn van een level playing field. Daar zal Brussel naar kijken en daar zal de NMA naar kijken. Dit kan alleen maar in overeenstemming met de NMA. Die heeft tot taak te beoordelen of er

sprake is van een eerlijke situatie, door de overheid veroorzaakt. Naar verwachting zal ik vlak voor het zomerreces de voorhangprocedure kunnen starten. Ik spreek direct met de Kamer af dat, als dit een dag voor het zomerreces is, wij de mogelijkheid openhouden om direct na het zomerreces daarover te praten, want zo horen wij met elkaar om te gaan. Wij starten dan de voorhangprocedure voor de oprichting van een vennootschap door de Staat. Bij die gelegenheid zal ik de Kamer, zoals vorige week is afgesproken, informeren over de exacte inhoud en vormgeving van de privatisering. Daaraan wordt op dit moment heel hard gewerkt.

Een en ander betekent dat ik deze motie al uitvoer voordat zij is aangenomen. Ik heb met de Kamer afgesproken dat wij een voorhangprocedure zullen starten. Ik ben van mening dat marktwerking op een eerlijke manier moet gebeuren. Als men mijn geschiedenis inzake de weerberichtgeving en de positie van het KNMI en Meteo Consult daarin zou kennen, zou men weten dat ik daar zo kritisch naar zal kijken dat een level playing field wordt gecreëerd.

De vraag is vorige week geopperd te komen tot een veiling. Ik ben zeer voor veiling, maar daarvoor zijn een paar marktpartijen nodig. Aangezien een weerbericht gekoppeld is aan een weerinstituut, kan het niet anders zijn dan dat, als er geveild wordt, de zaak maar naar één partij in dit land gaat, tenzij ik het nieuwe instituut zoveel geld zou meegeven dat het de ander kan overbieden. Volgens mij kan dit niet, want dan is het een kwestie van verkopen. Als ik dat doe, kan ik de rest niet meer privatiseren, omdat ik dan een te gering pakket overhoud om een levensvatbaar bedrijf zelfstandig op de markt te zetten. Ik zal dit proberen aan te tonen in de vorm van het takenpakket dat men meekrijgt, de kosten en baten die ermee gemoeid zijn en dus ook de liquiditeitspositie van het bedrijf. Die positie moet zodanig zijn dat er een normaal level playing field ontstaat. Voordat wij dit aan de Kamer voorleggen, zal het aan de NMA en Brussel worden voorgelegd, want van die kanten zal hieraan goedkeuring moeten worden verleend.

Nogmaals, voorzitter, ik ben dus al op weg om precies te doen wat in de motie is neergelegd, namelijk ervoor

zorgen dat bij de voorgenomen verzelfstandiging van het KNMI terdege aandacht wordt besteed aan het voorkomen van onevenredige bevoordeling van marktpartijen en van oneerlijke concurrentie. Dat is natuurlijk mijn doel. Mijn doel is niet om straks bijvoorbeeld via een nieuw bedrijf Meteo Consult kapot te maken, maar dat beide bedrijven een gezond en langdurige leven zullen leiden. Daarvoor is nodig dat zij beide een kans op de markt hebben en houden. Dit nieuwe bedrijf moet die kans dan ook krijgen.

Mevrouw **De Koning** (D66): Ik denk dat de minister wel weet dat de positie van Meteo Consult juist op essentiële punten ondergraven dreigde te worden, doordat het KNMI aanbiedingen deed die ver onder de kostprijs lagen. Dat kon, omdat het geld ergens anders vandaan kwam. Als dit blijft kunnen, is het in 2013 nog net zo. Ik hoop en geloof dat dit ook niet de bedoeling van de minister is. Het gaat mij erom dat dit goed aangetekend wordt op de kaart van alle betrokkenen.

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Ik durf te betwijfelen dat er in de afgelopen periode bij het KNMI gemakkelijk met kruissubsidies kon worden gewerkt. Het is mijn ervaring dat dit gelet op onze zeer strenge administratieve afspraken, al een hele tijd vrijwel onmogelijk was. Ik weet wel dat ik de schijn nooit heb kunnen wegnemen, omdat de commerciële taken nu eenmaal door het KNMI zelf werden uitgevoerd. Maar overigens zal ook Meteo Consult af en toe diensten aanbieden onder de kostprijs; dat doet immers elk bedrijf dat een nieuw product op de markt wil brengen. Er zitten alleen beperkingen aan en dat zal straks bij het nieuwe bedrijf precies zo zijn. Het zal ook beperkingen hebben, het zal geen onbeperkte vrijheid hebben op de markt, maar men kan ervan uitgaan dat wij dit bedrijf op een normale, maar wel gezonde manier op de markt willen zetten. Ik ga de mensen van het KNMI niet de markt op sturen als ik weet dat het bedrijf aan het eind van het jaar failliet zal gaan, zodat er geen enkele arbeids-garantie is. Maar aan de andere kant zal het mij door de NMA en door Brussel ook niet mogelijk gemaakt worden om het zodanig te doen dat vervolgens Meteo Consult om zeep geholpen zal worden. Er moet

Jorritsma-Lebbink

gewoon een gezond level playing field gemaakt worden, en daar zijn wij het volgens mij ook over eens.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, morgen over de motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Sluiting 22.31 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. de volgende brieven:

twee, van de minister van Buitenlandse Zaken, te weten:

een, ten geleide van tot het voornemen tot het sluiten van uitvoeringsverdragen (23908, R1519, nr. 31);

een, inzake de relatie tussen de Raad van Europa en de OVSE (25668, nr. 5);

een, van de ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie, over de situatie in Kosovo (22181, nr. 198);

een, van de staatssecretarissen van Buitenlandse Zaken en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, over de HGIS-cultuurmiddelen (25270, nr. 5);

een, van de minister van Binnenlandse Zaken, over het ontslag van de voorzitter van het college van procureurs-generaal (25897, nr. 5);

een, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van drie notities betrekking hebbend op ICT in het onderwijs (25733, nr. 14);

twee, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, te weten:

een, over het natuurlijk reinigend vermogen van de grond en de gevolgen daarvan voor het bodembeleid (25411, nr. 5);

een, ten geleide van het verslag van het bestuurlijk overleg ex artikel 37 WRO dat op 30 maart is gehouden met de gemeenteraad van Zoetermeer (25924, nr. 3);

twee, van de minister van Financiën, te weten:

een, over enkele initiatieven om de informatieverstrekking aan verzekeringnemers te verbeteren (25600-IXB, nr. 19);

een, ten geleide van de Voorjaarsnota 1998 (25975);

een, van de staatssecretaris van Financiën, ten geleide van een aanvullende reactie op de schriftelijke antwoorden die op 1 april 1998 zijn gegeven op vragen gesteld op 31 maart 1998 tijdens de plenaire behandeling van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (25709, nr. 9);

drie, van de minister van Verkeer en Waterstaat, te weten:

een, ten geleide van een reactie op een tweetal moties die zijn ingediend tijdens het notaoverleg op 16 maart 1998 over de nota Beleid historische luchtvaart (25207, nr. 7);

een, over het derde structuurschema Verkeer en vervoer (SVV-3) (25600-XII, nr. 36);

een, ten geleide van een eerste reactie op de rapportage van de Tweede-Kamerwerkgroep "Aanpak riooloverstorten" (25890, nr. 3);

een, van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, ten geleide van een reactie op het document waarover gesproken is tijdens de heropening van het debat inzake de export van rundvlees naar Rusland (25944, nr. 7);

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van een reactie op het NIA-TNO-rapport "Voor en na de privatisering van de Ziektewet" (25883, nr. 4);

twee, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, te weten:

een, inzake getherapie (25973);

een, ten geleide van de Voorjaarsbrief zorg 1998 (25974).

Deze brieven zijn al gedrukt en rondgedeeld;

2. de volgende brieven:

een, van de staatssecretaris van Justitie, ten geleide van het plan van aanpak jeugdcriminaliteit;

een, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, ten geleide van het eindrapport "De toekomst van de Wet milieubeheer";

een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, inzake herstructurering ziekenfondsverzekering.

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies en niet te drukken;

3. een brief van H. te Brink, over zgn. asielzoekers.

Deze brief ligt op de griffie ter inzage.